

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä tammikuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Maatalous – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Suojattu alkuperänimitys Comté – Tuote-eritelmän vähäinen muutos – Muutoshakemus, josta on nostettu kanne kansallisessa tuomioistuimessa – Kansallisten tuomioistuinten oikeuskäytäntö, jonka mukaan kanne on menettänyt tarkoituksensa, kun Euroopan komissio on hyväksynyt muutoksen – Tehokas oikeussuoja – Velvollisuus antaa ratkaisu asiassa

Asiassa C-785/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) on esittänyt 14.11.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.12.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

GAEC Jeanningros

vastaa

Institut national de l'origine et de la qualité (INAO),

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation ja

Ministre de l'Économie et des Finances,

Comité interprofessionnel de gestion du Comté

osallistuu asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit S. Rodin (esittelevä tuomari), D. Šváby, K. Jürimäe ja N. Piçarra,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Ranskan hallitus, asiamiehinnään D. Colas, A.-L. Desjonquères ja C. Mosser,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

– Euroopan komissio, asiamiehinään D. Bianchi ja I. Naglis,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.9.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä 21.11.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 (EUVL 2012, L 343, s. 1) 53 artiklan, asetuksen N:o 1151/2012 täydentämisestä 18.12.2013 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 664/2014 (EUVL 2014, L 179, s. 17) 6 artiklan ja asetuksen N:o 1151/2012 soveltamissäännöistä 13.6.2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 668/2014 (EUVL 2014, L 179, s. 36) 10 artiklan tulkintaa, luettuina yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklan kanssa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä GAEC Jeanningros, joka on maatalousyhtymä, ja toisaalta Institut national de l'origine et de la qualité (INAO) (tuotteiden alkuperää ja laatua valvova kansallinen laitos, Ranska), ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (maatalous- ja elintarvikeministeri, Ranska) ja ministre de l'Économie et des Finances (talous- ja valtiovarainministeri, Ranska) ja jossa on kyse suojatun alkuperänimityksen Comté tuote-eritelmän muuttamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen 1151/2012 johdanto-osan 58 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Jotta varmistetaan, että rekisteröityjen alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen sekä aitojen perinteisten tuotteiden nimet täyttävät tässä asetuksessa säädetyt edellytykset, asianomaisen jäsenvaltion kansallisten viranomaisten olisi tutkittava hakemukset noudattaen yhteisiä vähimmäisvaatimuksia, joihin kuuluu kansallinen menettely, jonka mukaisesti voidaan esittää hakemusta koskevia vastaväitteitä. Komission olisi tämän jälkeen tarkistettava hakemukset sen varmistamiseksi, ettei niissä ole mitään selkeitä virheitä ja että unionin lainsäädäntö ja hakujäsenvaltion ulkopuolisten sidosryhmien edut on otettu huomioon”.

- 4 Kyseisen asetuksen 7 artiklan, jonka otsikko on ”Tuote-eritelmä”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän on oltava sellaisen eritelmän mukainen, johon sisältyvät vähintään seuraavat tiedot:

- a) suojattavan alkuperänimityksen tai maantieteellisen merkinnän nimi sellaisena kuin sitä käytetään kaupassa tai yleisessä kielenkäytössä ja ainoastaan niillä kielillä, joita perinteisesti käytetään tai käytettiin tietyn tuotteen kuvaamiseen määritetyllä maantieteellisellä alueella;
- b) tuotteen kuvaus, tarvittaessa myös raaka-aineiden kuvaus, sekä tuotteen tärkeimmät fyysiset, kemialliset, mikrobiologiset tai aistinvaraiset ominaispiirteet;
- c) maantieteellisen alueen rajausta suhteessa tämän kohdan f kohdan i tai ii alakohdassa tarkoitettuun yhteyteen, ja tarvittaessa tiedot, joilla osoitetaan 5 artiklan 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttyminen;

- d) näyttö siitä, että tuote on peräisin 5 artiklan 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulta määritetyltä maantieteelliseltä alueelta;
- e) kuvaus menetelmästä, jolla tuote saadaan aikaan, ja tarvittaessa aidoista ja muuttumattomista paikallisista menetelmistä, sekä pakkaamiseen liittyvät tiedot, jos hakijaryhmä katsoo sen tarpeelliseksi ja esittää nimenomaan kyseistä tuotetta koskevat riittävät perusteet sen osalta, miksi pakkaaminen on suoritettava rajatulla maantieteellisellä alueella laadun säilyttämiseksi, alkuperän varmistamiseksi tai valvonnan varmistamiseksi, ottaen huomioon unionin lainsäädännön, erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden osalta;
- f) seuraavat perusteet:
- i) tuotteen laadun tai ominaispiirteiden sekä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun maantieteellisen ympäristön välinen yhteys;
 - ii) tarvittaessa tuotteen määrätyn laadun, maineen tai muun ominaispiirteen sekä 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun maantieteellisen alkuperän välinen yhteys;
- g) tuote-eritelmaa koskevien säännösten noudattamisen tarkastamisesta 37 artiklan nojalla huolehtivien viranomaisten tai, jos saatavilla, elinten nimi ja osoite sekä niiden erityistehtävät;
- h) kyseisen tuotteen merkintöjä koskevat erityissäännöt.”
- 5 Mainitun asetuksen 49 artiklan, jonka otsikko on ”Nimen rekisteröintihakemus”, 2–4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. – –

Jäsenvaltion on tutkittava hakemus asianmukaisin keinoin tarkistaakseen, että se on perusteltu ja täyttää kyseisen järjestelmän edellytykset.

3. Jäsenvaltion on osana tämän artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua tutkimusta pantava vireille kansallinen vastaväitemenettely, jolla taataan hakemuksen riittävä julkaiseminen ja johon sisältyy kohtuullinen aika, jonka kuluessa luonnolliset tai oikeushenkilöt, joiden oikeutettua etua asia koskee ja jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltion alueelle tai asuvat siellä, voivat esittää hakemusta koskevan vastaväitteen.

– –

4. Jos jäsenvaltio saatujen vastaväitteiden tarkastelun jälkeen katsoo, että tämän asetuksen vaatimukset täyttyvät, se voi tehdä myönteisen päätöksen ja esittää komissiolle hakemusasiakirjan. Sen on tällaisessa tapauksessa ilmoitettava komissiolle vastaväitteistä, jotka voidaan ottaa tutkittaviksi ja jotka on saatu luonnolliselta tai oikeushenkilöltä, joka on laillisesti pitänyt kaupan kyseisiä tuotteita käyttäen asianomaisia nimiä, jatkuvasti vähintään viiden vuoden ajan ennen 3 kohdassa tarkoitettua julkaisupäivää.

Jäsenvaltion on varmistettava, että sen tekemä myönteinen päätös julkistetaan ja että luonnollisilla ja oikeushenkilöillä, joiden oikeutettua etua asia koskee, on mahdollisuus valittaa päätöksestä.

– –”

- 6 Saman asetuksen 50 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio tutkii kaikki 49 artiklan mukaisesti sille toimitetut hakemukset asianmukaisin keinoin tarkistaakseen, että hakemus on perusteltu ja täyttää kyseisen järjestelmän edellytykset. – –”

- 7 Asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan, jonka otsikko on ”Tuote-eritelmän muutokset”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Ryhmä, jonka oikeutettua etua asia koskee, voi hakea hyväksyntää tuote-eritelmän muutokselle.

Hakemuksessa on kuvattava ja perusteltava muutokset, joita pyyntö koskee.

2. Jos muutoksesta seuraa tuote-eritelämään yksi tai useampi muu kuin vähäinen muutos, muutosta koskeva pyyntö käsitellään 49–52 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Jos kuitenkin ehdotetut muutokset ovat vähäisiä, komissio hyväksyy tai hylkää hakemuksen. Jos 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen muuttumista merkitsevät muutokset hyväksytään, komissio julkaisee kyseiset tiedot Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Jotta muutosta pidettäisiin vähäisenä II osastossa kuvatun laatujärjestelmän tapauksessa, se ei saa

- a) liittyä tuotteen olennaisiin ominaispiirteisiin;
- b) muuttaa 7 artiklan 1 kohdan f alakohdan i tai ii alakohdassa tarkoitettua yhteyttä;
- c) sisältää tuotteen nimen tai nimen osan muutosta;
- d) vaikuttaa määriteltyyn maantieteelliseen alueeseen; tai
- e) lisätä tuotteella tai sen raaka-aineilla käytävän kaupan rajoituksia.

--”

- 8 Delegoidun asetuksen N:o 664/2014 6 artiklan, jonka otsikko on ”Eritelmän muutokset”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos eritelämään haetaan asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua muutosta, joka ei ole vähäinen, hakemuksessa on jokainen muutos kuvattava kattavasti ja perusteltava. Kuvauksessa on jokaisen muutoksen osalta verrattava yksityiskohtaisesti alkuperäistä eritelmää ja tarvittaessa alkuperäistä yhtenäistä asiakirjaa ehdotettuun muutettuun versioon.

Hakemus on toimittava itsenäisenä asiakirjana. Siinä on oltava kaikki eritelmän ja tapauksen mukaan yhtenäisen asiakirjan muutokset, joille haetaan hyväksyntää.

--

2. Suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän eritelmän vähäistä muutosta koskeva hakemus on jätettävä sen jäsenvaltion viranomaisille, joiden maantieteelliseen alueeseen kyseinen nimitys tai merkintä liittyy. -- Jos jäsenvaltio katsoo, että asetuksen (EU) N:o 1151/2012 ja sen nojalla annettujen säännösten vaatimukset täyttyvät, se voi esittää komissiolle vähäistä muutosta koskevat hakemusasiakirjat. --

Vähäistä muutosta koskevassa hakemuksessa voidaan ehdottaa vain asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja vähäisiä muutoksia. Siinä on kuvattava kyseiset vähäiset muutokset, esitettävä yhteenveto muutostarpeen perusteluista ja osoitettava, että ehdotettuja muutoksia voidaan pitää asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti vähäisinä. Siinä on jokaisen muutoksen osalta verrattava yksityiskohtaisesti alkuperäistä eritelmää ja

tarvittaessa alkuperäistä yhtenäistä asiakirjaa ehdotettuun muutettuun versioon. Hakemus on toimittava itsenäisenä asiakirjana, ja siinä on oltava kaikki eritelmän ja tapauksen mukaan yhtenäisen asiakirjan muutokset, joille haetaan hyväksyntää.

Asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja vähäisiä muutoksia pidetään hyväksytyinä, jos komissio ei toisin ilmoita hakijalle kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Vähäistä muutosta koskevaa hakemusta, joka ei ole tämän kohdan toisen alakohdan mukainen, ei oteta käsiteltäväksi. Tällaisiin hakemuksiin ei sovelleta tämän kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettua hiljaista hyväksyntää. Komissio ilmoittaa hakijalle kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, jos hakemusta ei voida ottaa käsiteltäväksi.

Komissio julkistaa eritelmän vähäisen muutoksen, joka on hyväksytty ja joka ei merkitse asetuksen (EU) N:o 1151/2012 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen muuttumista.”

- 9 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2014 10 artiklan, jonka otsikko on ”Tuote-eritelmän muutoksia koskevat menettelyvaatimukset”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän tuote-eritelmän muun kuin vähäisen muutoksen hyväksymistä koskeva hakemus on laadittava liitteessä V olevan mallin mukaisesti. Kyseiset hakemukset on tehtävä asetuksen (EU) N:o 1151/2012 8 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Muutettu yhtenäinen asiakirja on laadittava tämän asetuksen liitteessä I esitetyn mallin mukaisesti. Muutetussa yhtenäisessä asiakirjassa olevan tuote-eritelmän julkaisuviitteen on johdettava päivitettyyn tuote-eritelmään sellaisena kuin sitä on ehdotettu.

--

2. Asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu vähäisen muutoksen hyväksymistä koskeva hakemus on laadittava tämän asetuksen liitteessä VII esitetyn mallin mukaisesti.

Hakemukseen, joka koskee suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän vähäisen muutoksen hyväksymistä, on liitettävä mahdollisesti muutettu päivitetty yhtenäinen asiakirja, joka on laadittava liitteessä I olevan mallin mukaisesti. Muutetussa yhtenäisessä asiakirjassa olevan tuote-eritelmän julkaisuviitteen on johdettava päivitettyyn tuote-eritelmään sellaisena kuin sitä on ehdotettu.

Kun kyseessä on unionista peräisin oleva hakemus, jäsenvaltion on sisällytettävä siihen ilmoitus siitä, että se katsoo hakemuksen olevan asetuksen (EU) N:o 1151/2012 edellytysten ja sen nojalla annettujen säännösten mukainen, sekä päivitetyn tuote-eritelmän julkaisuviite. Kun kyseessä on kolmannesta maasta peräisin oleva hakemus, asianomaisen ryhmän tai kolmannen maan viranomaisten on sisällytettävä siihen päivitetty tuote-eritelmä. Kun kyseessä on vähäistä muutosta koskeva hakemus delegoidun asetuksen (EU) N:o 664/2014 6 artiklan 2 kohdan viidennessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, jäsenvaltiosta peräisin olevassa hakemuksessa on oltava päivitetyn tuote-eritelmän julkaisuviite ja kolmannesta maasta peräisin olevassa hakemuksessa on oltava päivitetty tuote-eritelmä.

--”

- 10 Hakemus suojatun alkuperänimityksen Comté tuote-eritelmän vähäisestä muutoksesta hyväksyttiin 1.6.2018 tehdyllä komission päätöksellä (EUVL 2018, C 187, s. 7).

- 11 Suojatun alkuperänimityksen Comté tuote-eritelmän 5.1.18. kohdassa todetaan seuraavaa:

”Lypsy on tehtävä kahdesti päivässä, aamulla ja illalla, säännölliseen aikaan, mistä syystä lehmien hakeutuminen lypsyyn omatoimisesti ei ole mahdollista, vaan robottilypsy on kielletty.

--”

Pääasian oikeusriita ja ennakkoratkaisukysymys

- 12 Maatalous- ja elintarvikeministeri ja talous- ja valtiovarainministeri antoivat 8.9.2017 asetuksen suojatun alkuperänimityksen Comté tuote-eritelmän, sellaisena kuin se on muutettuna INAO:n ehdotuksesta, vahvistamisesta sen siirtämiseksi Euroopan komission hyväksyttäväksi asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan mukaisesti.
- 13 Tämän kyseistä eritelmää koskevan muutoksen, jota pidettiin vähäisenä, tarkoituksena oli sen 5.1.18 kohtaan tehdyllä lisäyksellä kieltää robottilypsy Comtén valmistukseen tarkoitettun maidon tuotannossa.
- 14 GAEC Jeanningros vaati 16.11.2017 Conseil d’État’ssa (Ranska) vireille panemassaan kanteessa mainitun 8.9.2017 annetun asetuksen kumoamista siltä osin kuin siinä vahvistettiin tämä kieltö.
- 15 Kyseisen menettelyn ollessa vielä vireillä komissio hyväksyi delegoidun asetuksen N:o 664/2014 6 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan perusteella päätöksellä, joka julkaistiin 1.6.2018 (EUVL 2018, C 187, s. 7), asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hakemuksen, joka koski pääasiassa kyseessä olevan suojatun alkuperänimityksen Comté tuote-eritelmän vähäistä muutosta.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tässä yhteydessä sitä, eikö siitä, että komissio hyväksyy suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäistä muutosta koskevan hakemuksen asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, seuraa, että kanne, joka kyseisessä tuomioistuimessa on nostettu toimesta, jolla toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat toimittaneet uuden tuote-eritelmän, joka sisältää kyseisen vähäisen muutoksen, komissiolle sen hyväksyttäväksi, menettää tarkoituksensa.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tästä, että tämä tulkinta, joka ilmenee sen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, merkitsee kuitenkin sitä, että ei ole lausuttu kyseessä olevan eritelmän laillisuudesta.
- 18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin, onko sen oma oikeuskäytäntö sopusoinnussa unionin oikeuden ja erityisesti perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, kun otetaan huomioon se, mitä vaikutuksia kansallisten viranomaisten tekemän päätöksen, joka koskee suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän muutoshakemusta, kumoamisella voi olla komission suorittaman rekisteröinnin pätevyteen.
- 19 Tässä tilanteessa Conseil d’État on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 1151/2012] 53 artiklaa, [asetuksen N:o 664/2014] 6 artiklaa ja [asetuksen N:o 668/2014] 10 artiklaa yhdessä [perusoikeuskirjan] 47 artiklan kanssa tulkittava siten, että siinä erityisessä tapauksessa, että -- komissio on hyväksynyt jäsenvaltion kansallisten viranomaisten hakemuksen nimeä koskevan eritelmän muutoksesta ja [suojatun] alkuperänimityksen rekisteröinnistä, vaikka tätä hakemusta koskeva muutoshaku on yhä vireillä kyseisen valtion kansallisissa tuomioistuimissa, kyseiset kansalliset tuomioistuimet voivat päättää, että lausunnon antaminen niissä

vireillä olevassa asiassa raukeaa, vai siten, että kun otetaan huomioon riidanalaisen toimen mahdollisen kumoamisen vaikutukset – komission suorittaman rekisteröinnin pätevyteen, kansallisten tuomioistuinten on lausuttava tästä kansallisten viranomaisten toimen laillisuudesta?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy kysymyksellään, onko asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohtaa, delegoidun asetuksen N:o 664/2014 6 artiklaa ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2014 10 artiklaa, luettuina yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että kun komissio on hyväksynyt jäsenvaltion viranomaisten hakemuksen suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäisestä muuttamisesta, kansalliset tuomioistuimet, joiden käsiteltäväksi on saatettu muutoksenhaku, joka koskee kyseistä hakemusta koskevan sellaisen päätöksen lainmukaisuutta, jonka nämä viranomaiset ovat tehneet hakemuksen toimittamiseksi komissiolle asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti, voivat päättää, että lausunnon antaminen niissä käsiteltävänä olevassa asiassa raukeaa.
- 21 Aluksi on todettava, että tuote-eritelmaa, jonka perusteella suojattu alkuperänimitys on rekisteröity asetuksen N:o 1151/2012 49–52 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, voidaan muuttaa noudattaen tämän asetuksen 53 artiklan säännöksiä. Tämän artiklan 2 kohdassa erotetaan toisistaan ”[muut kuin vähäiset]” muutokset, joihin sovelletaan kyseisen asetuksen 49–52 artiklassa säädettyä suojatun alkuperänimityksen rekisteröintiä koskevaa menettelyä, ja saman asetuksen 53 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määritellyt ”[vähäiset]” muutokset, joihin sovelletaan kyseisessä säännöksessä säädettyä yksinkertaistettua menettelyä.
- 22 Nyt käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että kyseessä on päätös, joka koskee viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettua tuote-eritelmän vähäistä muutosta koskevaa hakemusta.
- 23 On todettava, että sen arvioimiseksi, miten se, että komissio on hyväksynyt tällaisen muutoksen, vaikuttaa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevaan kanteeseen, jossa vaaditaan tätä muutosta koskevan kansallisten viranomaisten päätöksen kumoamista, asetuksessa N:o 1151/2012 otetaan käyttöön toimivaltojen jako asianomaisen jäsenvaltion ja komission välillä (ks. analogisesti tuomio 6.12.2001, Carl Kühne ym., C-269/99, EU:C:2001:659, 50 kohta).
- 24 Unionin tuomioistuin on nimittäin katsonut, että maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14.7.1992 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2081/92 (EYVL 1992, L 208, s. 1), jossa säädettiin rekisteröintimenettelystä, joka olennaisilta osin vastasi asetuksen N:o 1151/2012 49–52 artiklassa säädettyä rekisteröintimenettelyä, säädettiin toimivaltojen jakojärjestelmästä, johon kuului erityisesti se, että komissio saattoi tehdä päätöksen nimityksen rekisteröimisestä suojattuna alkuperänimityksenä ainoastaan, jos kyseinen jäsenvaltio oli esittänyt sille tätä koskevan hakemuksen, ja että tällainen hakemus voitiin tehdä ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseinen jäsenvaltio oli tarkastanut, että se oli perusteltu. Tämä toimivaltojen jako selittyy erityisesti sillä, että rekisteröinnin edellytyksenä on, että sitä ennen on tarkastettu, täyttyvätkö tietyt edellytykset, mikä puolestaan mitä suurimmassa määrin edellyttää kyseistä jäsenvaltiota koskevien erityisten seikkojen syvällistä tuntemusta; sen toimivaltaiset viranomaiset pystyvät parhaiten suorittamaan näitä seikkoja koskevan tarkastuksen (ks. analogisesti tuomio 6.12.2001, Carl Kühne ym., C-269/99, EU:C:2001:659, 53 kohta ja tuomio 2.7.2009, Bavaria ja Bavaria Italia, C-343/07, EU:C:2009:415, 66 kohta).
- 25 Lisäksi on todettava, että kun otetaan huomioon päätösvalta, joka kansallisilla viranomaisilla täten on tässä toimivaltojen jakoa koskevassa järjestelmässä, näiden viranomaisten toteuttamien nimityksen rekisteröintihakemusta koskevien toimien kaltaisten toimien, jotka ovat välttämätön välivaihe unionin toimen toteuttamismenettelyssä, koska unionin toimielimillä on näiden toimien osalta ainoastaan rajallinen harkintavalta tai niillä ei ole niiden osalta lainkaan harkintavaltaa, lainmukaisuudesta

- lausuminen on yksinomaan kansallisten tuomioistuinten tehtävä, kun taas unionin tuomioistuimen tehtävänä on valvoa rekisteröintipäätösten kaltaisten toimielinten toimien lainmukaisuutta (ks. analogisesti tuomio 6.12.2001, Carl Kühne ym., C-269/99, EU:C:2001:659, 57 ja 58 kohta ja tuomio 2.7.2009, Bavaria ja Bavaria Italia, C-343/07, EU:C:2009:415, 70 ja 71 kohta).
- 26 Tästä seuraa, että kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on tutkia sääntöjenvastaisuudet, jotka mahdollisesti rasittavat tällaista nimityksen rekisteröintihakemusta koskevan toimen kaltaista kansallista toimea, tarvittaessa unionin tuomioistuimelle esitettävän ennakkoratkaisupyynnön avulla ja soveltamalla samoja valvontaa koskevia edellytyksiä, joita ne soveltavat saman kansallisen viranomaisen tekemien kaikkien sellaisten lopullisten toimien osalta, jotka saattavat olla kolmansille vastaisia (ks. vastaavasti tuomio 3.12.1992, Oleificio Borelli v. komissio, C-97/91, EU:C:1992:491, 11–13 kohta; tuomio 6.12.2001, Carl Kühne ym., C-269/99, EU:C:2001:659, 58 kohta ja tuomio 2.7.2009 Bavaria ja Bavaria Italia, C-343/07, EU:C:2009:415, 57 kohta).
- 27 Unionin tuomioistuimilla ei nimittäin ole SEUT 263 artiklan nojalla nostetun kanteen yhteydessä toimivaltaa lausua kansallisen viranomaisen toteuttaman toimen lainmukaisuudesta, eikä tätä toteamusta voi horjuttaa se, että kyseessä oleva toimi kuuluu unionin päätöksentekomenettelyyn (ks. analogisesti tuomio 3.12.1992, Oleificio Borelli v. komissio, C-97/91, EU:C:1992:491, 9 ja 10 kohta).
- 28 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 51–59 kohdassa, tätä oikeuskäytäntöä, joka liittyy suojatun alkuperänimityksen rekisteröintimenettelyyn, voidaan soveltaa tämän tuomion 21 kohdassa kuvattuihin vähäisiä ja muita kuin vähäisiä muutoksia koskeviin menettelyihin.
- 29 Tästä on todettava, että suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän muita kuin vähäisiä muutoksia koskevien hakemusten osalta mainitussa 21 kohdassa todetaan, että niihin sovelletaan asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tehdyn viittauksen nojalla samaa menettelyä kuin suojatun alkuperänimityksen rekisteröintiin.
- 30 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisia vähäisiä muutoksia koskeviin hakemuksiin, jotka kuuluvat tämän asetuksen 53 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan soveltamisalaan, sovelletaan delegoidun asetuksen N:o 664/2014 6 artiklan 2 kohdan ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2014 10 artiklan 2 kohdan säännösten nojalla menettelyä, joka on yksinkertaistettu mutta joka on olennaisilta osin samankaltainen kuin kyseinen rekisteröintimenettely, koska siinä otetaan käyttöön myös kyseisen jäsenvaltion viranomaisten ja komission välistä toimivaltojen jakoa koskeva järjestelmä siltä osin kuin on kyse yhtäältä sen varmistamisesta, että muutoshakemus on näistä asetuksista ja asetuksesta N:o 1151/2012 ilmenevien vaatimusten mukainen, ja toisaalta tämän hakemuksen hyväksymisestä.
- 31 Edellä esitetystä seuraa, että tämän tuomion 26 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on tutkia mahdolliset sääntöjenvastaisuudet, jotka saattavat rasittaa suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäistä muutosta koskevaan hakemukseen liittyvää, pääasiassa kyseessä olevan 8.9.2017 annetun asetuksen kaltaista kansallista toimea.
- 32 Tässä yhteydessä on huomautettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten on SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti varmistettava yksityisillä unionin oikeuden perusteella olevien oikeuksien oikeussuoja, ja SEU 19 artiklan 1 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille lisäksi velvollisuus säätää tarvittavista oikeussuojakeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla (tuomio 8.11.2016, Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, 50 kohta ja tuomio 26.7.2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, 29 kohta).
- 33 Tämä jäsenvaltioille asetettu velvollisuus vastaa oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoihin puolueettomassa tuomioistuimessa, joka vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa, jossa toistetaan tehokasta tuomioistuimen antamaa oikeussuojaa koskeva periaate (ks.

vastaavasti tuomio 26.7.2017, Sacko, C-348/16, EU:C:2017:591, 30 ja 31 kohta ja tuomio 26.6.2019, Craeynest ym., C-723/17, EU:C:2019:533, 54 kohta) ja joka mainitaan myös asetuksen N:o 1151/2012 49 artiklan 4 kohdassa rekisteröintimenettelyn osalta.

- 34 Niinpä nyt käsiteltävässä asiassa on määritettävä tämän periaatteen valossa, voiko kansallinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on saatettu kanne sellaisesta kansallisten viranomaisten toimesta, joka koskee asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäistä muutosta koskevaa hakemusta, katsoa, että sen käsiteltävänä olevasta asiasta ei ole enää tarpeen lausua, koska komissio on hyväksynyt tämän muutoshakemuksen.
- 35 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa, kansallisten viranomaisten vähäisiä muutoksia koskevat päätökset jäävät unionin tuomioistuinten yksinomaisen toimivallan ulkopuolelle itsenäisinä toimina, jotka ovat välttämättömiä, jotta komissio myöhemmin voi tehdä näitä muutoksia koskevan ratkaisun. Kun kuitenkin otetaan huomioon komissiolla asian osalta oleva hyvin rajallinen harkintavalta, juuri kansallisten viranomaisten päätökset ovat niitä päätöksiä, joissa tosiasiallisesti on otettu huomioon kaikki näiden eritelmiin tehtyjen muutosten hyväksymisen oikeuttavat seikat.
- 36 Tästä seuraa, että päätös, jolla komissio hyväksyy tällaisen muutoshakemuksen, perustuu kyseisen jäsenvaltion viranomaisten tästä hakemuksesta tekemään päätökseen ja näin ollen se väistämättä riippuu viimeksi mainitusta päätöksestä, etenkin kun komission harkintavalta tässä hyväksymisvaiheessa olennaisilta osin rajoittuu, kuten asetuksen N:o 1151/2012 johdanto-osan 58 perustelukappaleesta käy ilmi, sen varmistamiseen, että hakemus sisältää vaaditut tiedot ja että siinä ei ole selkeitä virheitä (ks. analogisesti tuomio 6.12.2001, Carl Kühne ym., C-269/99, EU:C:2001:659, 54 kohta ja tuomio 2.7.2009, Bavaria ja Bavaria Italia, C-343/07, EU:C:2009:415, 67 kohta).
- 37 Näissä olosuhteissa se, että kansallinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on saatettu kanne, joka koskee kansallisten viranomaisten sellaisen päätöksen lainmukaisuutta, joka koskee hakemusta suojatun alkuperänimityksen eritelmän vähäisestä muuttamisesta, katsoo, että lausunnon antaminen tästä kanteesta raukeaa, koska komissio on hyväksynyt tämän hakemuksen, vaarantaisi tehokkaan oikeussuojan, joka kyseisen tuomioistuimen on varmistettava tällaisten muutoshakemusten osalta.
- 38 Näin on sitäkin suuremmalla syyllä, koska asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetystä eritelmän vähäistä muuttamista koskevaan hakemukseen liittyvässä menettelyssä, toisin kuin eritelmän muuta kuin vähäistä muutosta koskevassa menettelyssä, ei ole mahdollista esittää vastaväitettä ehdotetusta muutoksesta. Tällaisessa tilanteessa kanne, joka koskee vähäistä muutosta koskevan hakemuksen hyväksymisestä tehdyn kansallisten viranomaisten päätöksen laillisuutta, on ainoa keino, jolla luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joita tällainen päätös koskee, voivat vastustaa sitä.
- 39 Tällaisen kansallisten viranomaisten päätöksen mahdollinen kumoaminen veisi komission päätökseltä perustan ja merkitsisi näin ollen sitä, että viimeksi mainittu käsittelee asian uudelleen (ks. vastaavasti tuomio 26.10.2017, Global Steel Wire ym. v. komissio, C-454/16 P–C-456/16 P ja C-458/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:818, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Kaiken edellä esitetyn perusteella on esitettyyn kysymykseen vastattava, että asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohtaa, delegoidun asetuksen N:o 664/2014 6 artiklaa ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2014 10 artiklaa, luettuina yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että kun komissio on hyväksynyt jäsenvaltion viranomaisten hakemuksen suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäisestä muuttamisesta, kansalliset tuomioistuimet, joiden käsiteltäväksi on saatettu kanne, joka koskee sellaisen päätöksen lainmukaisuutta, jonka nämä

viranomaiset ovat tehneet hakemuksesta sen toimittamiseksi komissiolle asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti, eivät voi yksinomaan tällä perusteella päättää, että lausunnon antaminen niissä vireillä olevassa asiassa raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatu järjestelmästä 21.11.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohtaa, asetuksen N:o 1151/2012 täydentämisestä 18.12.2013 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 664/2014 6 artiklaa ja asetuksen N:o 1151/2012 soveltamissäännöistä 13.6.2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 668/2014 10 artiklaa, luettuina yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että kun komissio on hyväksynyt jäsenvaltion viranomaisten hakemuksen suojatun alkuperänimityksen tuote-eritelmän vähäisestä muuttamisesta, kansalliset tuomioistuimet, joiden käsiteltäväksi on saatettu kanne, joka koskee sellaisen päätöksen lainmukaisuutta, jonka nämä viranomaiset ovat tehneet hakemuksesta sen toimittamiseksi komissiolle asetuksen N:o 1151/2012 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti, eivät voi yksinomaan tällä perusteella päättää, että lausunnon antaminen niissä vireillä olevassa asiassa raukeaa.

Allekirjoitukset